

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

12. června 2014*

„Řízení o předběžné otázce — Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření vůči Bělorusku — Zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů — Výjimky — Úhrada honorářů za právní služby — Posuzovací pravomoc příslušného vnitrostátního orgánu — Právo na účinnou soudní ochranu — Nezákonný způsob nabytí finančních prostředků — Neexistence“

Ve věci C-314/13,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litva) ze dne 3. května 2013, došlým Soudnímu dvoru dne 7. června 2013, v řízení

Užsienio reikalų ministerija,

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba

proti

Vladimiru Peftievovi,

BelTechExport ZAO,

Sport-Pari ZAO,

BT Telecommunications PUE,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, E. Juhász, A. Rosas (zpravodaj), D. Šváby a C. Vajda, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za V. Peftieva, BelTechExport ZAO, Sport-Pari ZAO a BT Telecommunications PUE V. Vaitkutė Pavan a E. Matulionytė, advokatės,

* Jednací jazyk: litevština.

- za litevskou vládu D. Kriauciūnasem a J. Nasutavičienė, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi M. Konstantinidisem a A. Steiblytė, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 765/2006 ze dne 18. května 2006 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku (Úř. věst. L 134, s. 1), ve znění prováděcího nařízení Rady (EU) č. 84/2011 ze dne 31. ledna 2011 (Úř. věst. L 28, s. 17) a nařízení Rady (EU) č. 588/2011 ze dne 20. června 2011 (Úř. věst. L 161, s. 1, dále jen „nařízení č. 765/2006“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Užsienio reikalų ministerija (ministerstvo zahraničních věcí) a Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (odbor ministerstva vnitra zabývající se finanční kriminalitou) na straně jedné a V. Peftievem a společnostmi BelTechExport ZAO, ZAO Sport-Pari a BT Telecommunications PUE (dále jen „žalovaní v původním řízení“ na straně druhé, jehož předmětem jsou omezující opatření přijatá vůči posledně uvedeným subjektům.

Právní rámec

- 3 Bod 1 odůvodnění nařízení č. 765/2006 zní následovně:

„Dne 24. března 2006 Evropská rada vyjádřila politování nad tím, že běloruské orgány nesplnily závazky [Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)] ohledně demokratických voleb, a byla toho názoru, že prezidentské volby, které se konaly dne 19. března 2006, proběhly se zásadními nedostatky a odsoudila jednání běloruských orgánů, které v tento den zatýkaly pokojné demonstranty vykonávající své zákonné právo na svobodu shromažďování na protest proti způsobu konání prezidentských voleb. Evropská rada proto rozhodla, že by měla být použita omezující opatření vůči osobám odpovědným za porušení mezinárodních volebních norem.“

- 4 Článek 2 odst. 1 nařízení č. 765/2006 stanoví zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, které patří prezidentu Lukašenkovi a některým dalším představitelům Běloruské republiky, jakož i fyzickým či právnickým osobám, subjektům nebo orgánům s nimi spojenými, uvedeným v příloze I tohoto nařízení.
- 5 V článku 2 odst. 2 nařízení č. 765/2006 se uvádí, že žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje nesmějí být přímo ani nepřímo zpřístupněny fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze I tohoto nařízení, ani v jejich prospěch.

6 Článek 3 odst. 1 nařízení č. 765/2006 stanoví:

„Odchylně od článku 2 mohou příslušné orgány členských států uvedené na internetových stránkách, jejichž seznam je v příloze II, povolit za podmínek, které považují za vhodné, uvolnění některých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů či zpřístupnění některých finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, pokud rozhodnou, že tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje jsou:

- a) nezbytné pro uspokojení základních potřeb osob uvedených v příloze I nebo v příloze IA a na nich závislých rodinných příslušníků, včetně úhrad za potraviny, plateb nájemného nebo splácení hypoték, plateb za léky a lékařskou péči, plateb daní, pojistného a poplatků za veřejné služby;
- b) určené výlučně k úhradě přiměřených honorářů za odborné výkony a náhradě výdajů vzniklých v souvislosti s poskytováním právních služeb [...];

[...]“

7 Podle informací na internetové stránce uvedené v příloze II nařízení č. 765/2006 je příslušným orgánem pro Litevskou republiku Užsienio reikalų ministerija.

8 Podle bodu 3 dokumentu Rady s názvem „Osvědčené postupy [Evropské unie] pro účinné provádění omezujících opatření“, ve znění ze dne 24. dubna 2008 (dokument 8666/1/08 REV 1, dále jen „osvědčené postupy“), je třeba považovat osvědčené postupy za příklady doporučení obecné povahy pro účinné provádění omezujících opatření v souladu s platným právem Unie a vnitrostátními právními předpisy. Nejsou právně závazné a neměly by být vykládány jako doporučení pro jakékoli jednání, které by bylo neslučitelné s platným unijním nebo vnitrostátním právem, včetně práva, které se týká ochrany údajů.

9 Body 54 a 55 oddílu C kapitoly VII osvědčených postupů, nadepsaného „Vynětí z humanitárních důvodů“, zní takto:

„54 Tento oddíl se zabývá pouze použitím tzv. vynětí z humanitárních důvodů, které by mělo pomoci zajistit, že mohou být uspokojeny základní potřeby určených osob, a nezabývá se jinými vynětími (například na právní výdaje nebo mimořádné výdaje).

55 Příslušný orgán jedná v souladu s literou a duchem nařízení a při rozhodování o vynětí za účelem pokrytí základních potřeb vezme v úvahu základní práva.“

10 Body 57 a 59 až 61 oddílu C kapitoly VIII osvědčených postupů, nadepsaného „Pokyny pro posuzování žádostí o vynětí“, stanoví:

„57 Určené osoby a subjekty mohou požádat o povolení k použití svých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, například za účelem uspokojení věřitele. [...]

[...]

59 Osoba nebo subjekt, které si přejí zpřístupnit finanční prostředky nebo hospodářské zdroje určené osobě nebo subjektu, musí požádat o povolení. Při posuzování takových žádostí by měly příslušné orgány mimo jiné vzít v úvahu jakýkoli důkaz předložený k odůvodnění této žádosti a skutečnost, zda jsou vazby žadatele na určenou osobu nebo subjekt takové povahy, že napovídají tomu, že by mohli společně usilovat o obehnutí opatření pro zmrazení prostředků.

60 Při posuzování žádostí o povolení k použití zmrazených finančních prostředků či hospodářských zdrojů nebo o jejich zpřístupnění by měly příslušné orgány provést jakékoli další šetření, které pokládají za daných okolností za vhodné, jež může zahrnovat konzultaci jakéhokoli jiného zainteresovaného členského státu. Příslušné orgány by rovněž měly zvážit podmínky nebo záruky, aby zabránily užití uvolněných finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů pro účely, které se neslučují s vynětím. Mohou být tedy například upřednostněny bankovní převody před platbami v hotovosti.

Při udělování povolení, s ohledem na kritéria stanovená v nařízeních, by měly být případně rovněž zváženy vhodné podmínky nebo omezení (například týkající se množství nebo hodnoty finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů při opětovném prodeji, které lze zpřístupnit každý měsíc). Veškerá povolení by měla být udělována písemně a před použitím nebo zpřístupněním dotyčných finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů.

61 Nařízení ukládají příslušným orgánům povinnost informovat osobu, jež podala žádost, a další členské státy o tom, zda byla žádost vyřízena. [...]"

Skutkový stav v původním řízení a předběžné otázky

- 11 Na základě nařízení č. 588/2011, jakož i rozhodnutí Rady 2011/357/SZBP ze dne 20. června 2011, kterým se mění rozhodnutí 2010/639/SZBP o omezujících opatřeních vůči některým představitelům Běloruska (Úř. věst. L 161, s. 25) byli žalovaní v původním řízení zapsáni na seznam osob, na něž se vztahují omezující opatření platná v členských státech Unie.
- 12 S cílem zpochybnit tato omezující opatření se tito žalovaní obrátili na litevskou advokátní kancelář, která podala žaloby na neplatnost k Soudnímu dvoru Evropské unie [věci *BelTechExport v. Rada*, T-438/11 (Úř. věst. 2011, C 290, s. 15); *Sport-Pari v. Rada*, T-439/11 (Úř. věst. 2011, C 290, s. 15); *Telekomunikace BT v. Rada*, T-440/11 (Úř. věst. 2011, C 290, s. 16), a *Peftiev v. Rada*, T-441/11 (Úř. věst. 2011, C 290, s. 17)].
- 13 Dne 3. srpna 2011 vystavila tato advokátní kancelář na jméno žalovaných v původním řízení čtyři faktury za poskytnuté právní služby, na základě kterých žalovaní v původním řízení převedli na bankovní účet uvedené kanceláře dotyčné částky. Převedené částky však byly na bankovním účtu dotčené advokátní kanceláře zmrazeny v souladu s omezujícími opatřeními stanovenými Uníí.
- 14 V souladu s ustanoveními článku 3 nařízení č. 765/2006 žalovaní v původním řízení ve dnech 2. až 6. prosince 2011 požádali Uzsienio reikalų ministerija a Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, aby neuplatňovaly opatření o zmrazení finančních prostředků, jelikož je potřebují použít na úhradu dotčených právních služeb.
- 15 Rozhodnutími ze dne 4. ledna 2012 Uzsienio reikalų ministerija rozhodlo neudělit žalovaným v původním řízení výjimku stanovenou v čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006. V těchto rozhodnutích bylo upřesněno, že „bylo přihlédnuto ke všem právním a politickým okolnostem“. Předkládající soud uvádí, že při přezkumu správní věci Uzsienio reikalų ministerija naznačilo, že má informace, podle kterých byla hotovost žalovaných v původním řízení určená k úhradě právních služeb poskytnutých dotyčnou advokátní kanceláří získána nezákonně.
- 16 Dne 19. ledna 2012 přijal Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba rozhodnutí, ve kterých uvádí, že nemůže vyhovět žádostem o udělení výjimky podaným žalovanými v původním řízení vzhledem k odmítnutí ze strany Uzsienio reikalų ministerija.

- 17 Žalovaní v původním řízení se obrátili na Vilniaus apygardos administracinis teismas (okresní správní soud ve Vilniusu) s žalobou, na základě které se domáhali zrušení rozhodnutí Užsienio reikalų ministerija ze dne 4. ledna 2012 a rozhodnutí Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ze dne 19. ledna 2012, jakož i toho, aby bylo těmto stranám nařízeno, aby v souladu s platnou právní úpravou provedly nový přezkum jejich žádostí a přijaly odůvodněná rozhodnutí.
- 18 Rozsudkem ze dne 27. srpna 2012 Vilniaus apygardos administracinis teismas v plném rozsahu vyhověl žalobě žalovaných v původním řízení a postoupil jejich žádosti Užsienio reikalų ministerija a Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba za účelem jejich opětovného přezkumu.
- 19 Užsienio reikalų ministerija se proti rozsudku Vilniaus apygardos administracinis Teismas odvolala k Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas (Nejvyšší správní soud Litvy) a domáhala se zrušení tohoto rozsudku a vydání nového rozsudku. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba formuloval návrh v tomtéž smyslu.
- 20 Před předkládajícím soudem se Užsienio reikalų ministerija dovolává znění čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 a tvrdí, že má neomezenou posuzovací pravomoc při rozhodování, zda udělí či neudělí dotčenou výjimku. Tento výklad je podle jeho názoru potvrzen skutečností, že se jedná o politické otázky týkající se vnějších vztahů členských států s jinými státy, což je oblast, ve které by měly mít orgány členských států rozsáhlou svobodu jednání.
- 21 Předkládající soud však má za to, že s ohledem na osvědčené postupy a judikaturu Soudního dvora se při výkladu uvedeného ustanovení musí vzít v úvahu nutnost zaručit ochranu základních práv, mezi něž patří i právo na účinnou soudní ochranu. V této souvislosti poznamenává, že jedinou možností, jak zrušit omezující opatření, je podat žalobu k Tribunálu, k čemuž je však nezbytné právní zastoupení v souladu s články 43 a 44 jednacího řádu Tribunálu. Předkládající soud konečně zdůrazňuje, že ve věcech této povahy Tribunál důkladně zkoumá žádosti o právní pomoc předložené žalobci a tuto pomoc jim v případě potřeby přiznává.
- 22 Za těchto podmínek se Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
  - „1) Musí být čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 [...] vykládán v tom smyslu, že orgán příslušný k uplatňování výjimky uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení disponuje při rozhodování o udělení této výjimky neomezenou rozhodovací pravomocí?
  - 2) V případě záporné odpovědi na první otázku, jakými kritérii se má takový orgán řídit a jaká kritéria jsou pro něj závazná při rozhodování o udělení výjimky uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 [...]?
  - 3) Musí být čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 [...] vykládán v tom smyslu, že orgán příslušný k uplatňování výše uvedené výjimky je při rozhodování o udělení této výjimky oprávněn či povinen zohlednit, mimo jiné, skutečnost, že osoby žádající o tuto výjimku usilují o uplatnění svých základních práv (v projednávané věci práva na soudní ochranu), přičemž musí rovněž zajistit, že v případě udělení výjimky v konkrétním případě nebude zmařen účel uložené sankce a že výjimka nebude zneužita (například, je-li částka určená k zajištění soudní ochrany zjevně nepřiměřená vzhledem k rozsahu poskytovaných právních služeb)?
  - 4) Musí být čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 [...] vykládán v tom smyslu, že jedním z důvodů pro neudělení výjimky uvedené v tomto ustanovení může být skutečnost, že finanční prostředky, ohledně jejichž použití má být tato výjimka udělena, byly získány nezákonným způsobem?“

K předběžným otázkám

K první až třetí otázce

- 23 Podstatou první až třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda musí být čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 vykládán tak, že při rozhodování o žádosti o udělení výjimky podané podle tohoto ustanovení za účelem podání žaloby, jejímž předmětem je zpochybnění legality omezujících opatření stanovených Unií, má příslušný vnitrostátní orgán neomezenou posuzovací pravomoc, a pokud tomu tak není, jaké skutečnosti či kritéria musí tento orgán vzít v úvahu.
- 24 Je třeba konstatovat, že při rozhodování o žádosti o uvolnění zmrazených finančních prostředků podle čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 příslušný vnitrostátní orgán uplatňuje unijní právo. Z toho vyplývá, že je podle čl. 51 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) touto listinou vázán.
- 25 Článek 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006, jenž má za cíl usnadnit přístup k právním službám, musí být tudíž vykládán v souladu s požadavky vyplývajícími z článku 47 Listiny. Druhá věta druhého pododstavce článku 47 Listiny, jenž se týká práva na účinnou soudní ochranu, stanoví, že každý má možnost si nechat poradit, dát se obhajovat či zastupovat. Třetí pododstavec uvedeného článku zvláště stanoví, že právní pomoc je přiznána všem, kdo nedisponují dostatečnými prostředky, pokud je tato pomoc nezbytná pro zajištění účinného dosažení spravedlnosti.
- 26 Z tohoto důvodu musí být čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 vykládán v souladu s článkem 47 Listiny v tom smyslu, že zmrazení finančních prostředků nesmí mít za následek, že osoba, jejíž prostředky byly zmrazeny, bude zbavena účinného přístupu ke spravedlnosti.
- 27 V projednávaném případě je třeba připomenout, že podle čl. 19 třetího pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 43 odst. 1 prvního pododstavce jednacího řádu Tribunálu může být taková žaloba, jakou podali žalovaní v původním řízení, a která je tudíž předmětem předkládacího rozhodnutí, podepsána pouze advokátem.
- 28 Požadavek stanovený článkem 19 statutu Soudního dvora nachází své opodstatnění v tom, že je advokát považován za osobu přispívající k výkonu spravedlnosti, jež je povolána poskytnout zcela nezávisle a ve vyšším zájmu spravedlnosti právní pomoc, kterou klient potřebuje (v tomto smyslu viz rozsudky *AM & S EUrope v. Komise*, 155/79, EU:C:1982:157, bod 24, *Akzo Nobel Chemicals a Akros Chemicals v. Komise*, C-550/07 P, EU:C:2010:512, bod 42, a *Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej a Polsko v. Komise*, C-422/11 P a C-423/11 P, EU:C:2012:553, bod 23). Soudní dvůr kromě toho již rozhodl, že vzhledem k tomu, že statut Soudního dvora ani jeho jednací řád nestanoví ve vztahu k tomuto požadavku žádnou odchylku nebo výjimku, nemůže pro účely podání žaloby postačovat předložení návrhu podepsaného samotným žalobcem (viz usnesení *Correia de Matos v. Parlament*, C-502/06 P, EU:C:2007:696, bod 12).
- 29 Z výše uvedeného vyplývá, že při rozhodování o žádosti o udělení výjimky ze zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů podané v souladu s čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 nemá příslušný vnitrostátní orgán neomezenou posuzovací pravomoc, nýbrž musí při výkonu svých pravomocí respektovat práva zakotvená v čl. 47 druhém pododstavci druhé větě Listiny, a v takové situaci, jako je situace v původním řízení, nezbytnost právního zastoupení při podání žaloby, jejímž předmětem je zpochybnění legality omezujících opatření.
- 30 Litevská vláda tvrdí, že samotné odmítnutí udělit výjimku stanovenou v čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 neohrožuje podstatu práva na účinnou soudní ochranu, jelikož fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje právní služby, může dlužné finanční zdroje získat po zrušení zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů. Tento argument je však založen na předpokladu, že

žaloba bude úspěšná, avšak taková žaloba úspěch mít nemusí. Kromě toho členský stát nemůže po odborníkovi v oblasti právních služeb požadovat, aby nesl takové riziko a finanční náklady, když čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 stanoví udělení výjimky ze zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů v případě použití těchto prostředků na úhradu přiměřených honorářů za odborné výkony a náhradu výdajů vzniklých v souvislosti s poskytováním právních služeb.

- 31 Co se týče námítky litevské vlády, podle které žalovaní mohli v původním řízení v souladu s vnitrostátním právem požádat o právní pomoc, aby jim byly poskytnuty služby advokáta, je třeba konstatovat, že prostřednictvím čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 unijní zákonodárce zavedl ucelený systém pro zajištění dodržování práv zaručených článkem 47 Listiny bez ohledu na zmrazení finančních prostředků. V případě potřeby právních služeb nemůže být osoba zapsaná na seznamu tvořícím přílohu I tohoto nařízení považována za nemajetnou z důvodu tohoto zmrazení, ale musí naopak za tímto účelem požádat o uvolnění určitých zmrazených prostředků nebo zdrojů, pokud jsou splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Samotný čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 tak brání tomu, aby příslušný vnitrostátní orgán odmítl udělit povolení k uvolnění finančních prostředků z důvodu, že si taková osoba může požádat o právní pomoc.
- 32 Pokud jde o kritéria, která musí příslušný vnitrostátní orgán vzít v úvahu při rozhodování o žádosti o udělení výjimky, je třeba konstatovat, že čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 stanoví omezení týkající se použití finančních prostředků, neboť tyto prostředky mohou být určeny výlučně k úhradě přiměřených honorářů za odborné výkony a náhradě výdajů vzniklých v souvislosti s poskytováním právních služeb.
- 33 Konečně příslušný vnitrostátní orgán může za účelem lepší kontroly použití uvolněných finančních prostředků vzít v úvahu doporučení uvedená v oddíle C kapitoly VII osvědčených postupů, týkajícím se humanitárních vynětí, která jsou obdobně použitelná i na žádost o udělení výjimky, o kterou se jedná ve sporu v původním řízení, neboť jejím cílem je poskytnutí účinné soudní ochrany prostřednictvím podání žaloby proti omezujícím opatřením, která jsou uplatňována vůči žalovaným v původním řízení. Podle osvědčených postupů může příslušný vnitrostátní orgán stanovit podmínky, které považuje za vhodné zejména k zajištění toho, aby cíl uložených sankcí nebyl zmařen a udělená výjimka nebyla zneužita. Tento orgán může zejména upřednostnit přímé bankovní převody před platbami v hotovosti.
- 34 S ohledem na tyto skutečnosti je třeba na první až třetí otázku odpovědět takto:
- Článek 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 musí být vykládán v tom smyslu, že při rozhodování o žádosti o udělení výjimky podané podle tohoto ustanovení za účelem podání žaloby, jejímž předmětem je zpochybnění legality omezujících opatření stanovených Unií, nemá příslušný vnitrostátní orgán neomezenou posuzovací pravomoc, nýbrž při výkonu svých pravomocí musí respektovat práva zakotvená v čl. 47 druhém pododstavci druhé větě Listiny, jakož i nezbytnost právního zastoupení při podání takové žaloby k Tribunálu.
  - Příslušný vnitrostátní orgán je oprávněn ověřit, zda jsou finanční prostředky, o jejichž uvolnění se žádá, výlučně určeny k úhradě přiměřených honorářů za odborné výkony a náhradě výdajů vzniklých v souvislosti s poskytováním právních služeb. Může rovněž stanovit podmínky, které považuje za vhodné zejména k zajištění toho, aby cíl uložených sankcí nebyl zmařen a udělená výjimka nebyla zneužita.

Ke čtvrté otázce

- 35 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 vykládán v tom smyslu, že jedním z důvodů pro neudělení výjimky uvedené v tomto ustanovení může být skutečnost, že finanční prostředky, ohledně jejichž použití má být tato výjimka udělena, byly získány nezákonným způsobem.
- 36 Jak uvádí žalovaní v původním řízení a Evropská komise, zabavení nebo propadnutí nezákonně získaných finančních prostředků může být provedeno na základě různých předpisů, jež mají původ jak v unijním, tak ve vnitrostátním právu.
- 37 Tyto předpisy se odlišují od nařízení č. 765/2006, podle něhož byly zmrazeny finanční prostředky žalovaných v původním řízení. Cílem tohoto nařízení totiž není sankcionovat nelegální získání finančních prostředků, ale – jak vyplývá z jeho bodu 1 odůvodnění – použít omezující opatření vůči osobám odpovědným za porušení mezinárodních volebních norem při volbách, které se konaly dne 19. března 2006 v Bělorusku.
- 38 Zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů žalovaných v původním řízení proto musí být prováděno v souladu s ustanoveními nařízení č. 765/2006, které stanoví pravidla pro toto zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, jakož i režim vztahující se na tyto fondy a hospodářské zdroje.
- 39 Udělení výjimky ze zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů za účelem úhrady právních služeb proto musí být posouzeno v souladu s čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006, který neobsahuje žádný odkaz na původ finančních prostředků a jejich případné nezákonné nabytí.
- 40 Na čtvrtou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006 musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace v původním řízení, kdy zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů je založeno na uvedeném nařízení, musí být udělení výjimky ze zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů za účelem úhrady právních služeb posuzováno podle tohoto ustanovení, které neobsahuje žádný odkaz na původ finančních prostředků a jejich případné nezákonné nabytí.

K nákladům řízení

- 41 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 3 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 765/2006 ze dne 18. května 2006 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku, ve znění prováděcího nařízení Rady (EU) č. 84/2011 ze dne 31. ledna 2011 a nařízení Rady (EU) č. 588/2011 ze dne 20. června 2011, musí být vykládán v tom smyslu, že při rozhodování o žádosti o udělení výjimky podané podle tohoto ustanovení za účelem podání žaloby, jejímž předmětem je zpochybnění legality omezujících opatření stanovených Evropskou unií, nemá příslušný vnitrostátní orgán neomezenou posuzovací pravomoc, nýbrž musí při výkonu svých pravomocí respektovat práva zakotvená v čl. 47 druhém pododstavci druhé větě Listiny základních práv Evropské unie, jakož i nezbytnost právního zastoupení při podání takové žaloby k Tribunálu Evropské unie.

Příslušný vnitrostátní orgán je oprávněn ověřit, zda jsou finanční prostředky, o jejichž uvolnění se žádá, výlučně učeny k úhradě přiměřených honorářů za odborné výkony a náhradě výdajů vzniklých v souvislosti s poskytováním právních služeb. Může rovněž stanovit podmínky, které považuje za vhodné zejména k zajištění toho, aby cíl uložených sankcí nebyl zmařen a udělená výjimka nebyla zneužita.

- 2) **Článek 3 odst. 1 písm. b) nařízení č. 765/2006, ve znění prováděcího nařízení č. 84/2011 a nařízení č. 588/2011, musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace v původním řízení, kdy zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů je založeno na uvedeném nařízení, musí být udělení výjimky ze zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů za účelem úhrady právních služeb posuzováno podle tohoto ustanovení, které neobsahuje žádný odkaz na původ finančních prostředků a jejich případné nezákonné nabytí.**

Podpisy.